

تحلیل شرط فرزندآوری ضمن عقد نکاح از
دیدگاه مذاهب اسلامی

تهیه و تألیف: مریم سلیمانی، نگین سلیمانی

ویراستار علمی: حسین الیاسی.

فهرست مطالب

فصل ۱. فرزندآوری ۱

۱-۱. جایگاه فرزندآوری در قلمرو نکاح ۱

۱-۱-۱. جایگاه فرزندآوری در قلمرو تاریخ ۱

1-1-2. آثار و فواید فرزندآوری ۶

الف: آثار و فواید جسمانی ۶

۱-۱. هزینه‌های فرزندآوری ۲۰

۱-۳. الزام به فرزندآوری ۲۵

۱-۴. موانع فرزندآوری ۲۷

فصل ۲. مقتضیات عقد نکاح ۳۶

۲-۱. مفهوم کلی مقتضای عقد نکاح ۳۶

۲-۱-۱. مفهوم کلی منضمی ۳۶

۲-۱-۲. انواع مقتضای عقد ۳۷

۲-۱-۲-۱. مقتضای ذات عقد ۳۷

۲-۱-۲-۲. مقتضای اطلاق عقد ۴۱

۲-۱-۳. مقتضای ذات و اطلاق عقد نکاح ۴۲

۲-۲. شروط عقد نکاح ۴۳

۲-۲-۱. شرط ارتکازی ۴۳

۲-۲-۲. شرط بنایی (تبیانی) ۴۷

۲-۲-۲-۱. آراء فقهای امامیه در مورد شرط بنایی ۴۹

۲-۲-۲-۲. آراء فقهای اهل سنت در مورد شرط بنایی ۵۱

۲-۳. حق فرزندآوری ۵۶

۲-۳-۱. نظرات فقها در باب حق فرزندآوری ۶۰

نظریه اول ۶۰

۲-۳-۱-۱. نظریه دوم ۷۲

۲-۳-۱-۲. نظریه سوم ۷۶

۲-۳-۱-۳. نظریه چهارم ۸۰

فصل ۳. راه‌های افزایش فرزندآوری ۸۵

۳-۱. مبحث اول: دلایل تکثیرنسل ۸۵

۳-۱-۱. کتاب ۸۵

۳-۱-۲. سنت ۸۷

۳-۱-۳. یاز جمله ۸۹

۳-۲. راهکارهای افزایش جمعیت ۹۲

۳-۲-۱. الزامات سیاسی و قانونی ۹۲

۳-۲-۲. الزامات و راهکارهای فرهنگی - اجتماعی ۹۴

۳-۲-۳. توجه به خلقت و وظیفه‌ی اصلی زنان به عنوان مادر... ۹۷

۳-۲-۴. مقابله با فرهنگ فردگرایی. معرفی‌گرایی و گسترش

زندگی شهری ۹۹

تردیدی نیست که برخورداری از فرزند صالح و شایسته که طبعاً در نتیجه‌ی دوراندیشی، تربیت صحیح و صبوری والدین امکان پذیر گردد، نعمت ارز شمندی است که همواره باید قدردان آن بود. حقیقت این است که در قانون الهی، «فرزند» از والاترین و ارز شمندترین جایگاه برخورداری است. فرزندآوری از خطرترین مسئولیت‌ها و رسالت‌هاست، چرا که کودکان در نظام اسلامی، از همان روزهای آغازین حیات، صاحب حقوق مسلم و در ابعاد زیستی و روانی هستند که توجه به آن، از وظایف و مسئولیت‌های مهم والدین است.^۱

اهمیت فرزند داشتن آنجاست که در بعضی مناطق اروپایی قرون وسطی، مرد مجاز بود توانایی سرریزی همسر آینده‌اش را با باردار کردن او پیش از ازدواج امتحان کند اگر زن باردار می‌شد ازدواج سر می‌گرفت اما اگر چنین نتیجه‌ای حاصل نمی‌شد زن غیر متاهل اقی می‌ماند.^۲

^۱ افروز، غلام علی و خانبانی، مهدی، همسران برتر، فرزندآوری و نقش آن در استحکام جایگاه خانواده، فصلنامه روانشناسی و دین، پیش شماره ۱، سال ۱۳۸۶ش، ص ۱۱۶.

^۲ گیدنز، آنتونی، جامعه شناسی، ترجمه منوچهر صوری، تهران، نشرنی، ۱۳۷۸ش، ص ۴۲۸.